

Предлог

На основу члана 20. став 1. тачка 1. и 32. тачка 4. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник Републике Србије“, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018) и на основу члана 47. тачка 4. Статута општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа“, бр. 8/2017 – пречишћен текст) Скупштина општине Кањижа на седници одржаној _____. _____.
2018. године донела је

ОДЛУКУ о усвајању ревизије Стратегије развоја општине Кањижа за период 2011-2020. године и Акционог плана за период од 2018-2020. године

I

УСВАЈА СЕ ревизија Стратегије развоја општине Кањижа за период 2011-2020. године и Акционог плана за период од 2018-2020. године.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу општине Кањижа“.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Кањижа
Скупштина општине Кањижа
Број: 02-256/2018-И/Б
Дана: _____.2018. године
Кањижа

Председник Скупштине општине
Милош Кравић

Образложење

Предлагач: Општинско веће општине Кањижа

Правни основ: Закон о локалној самоуправи („Сл. гласник Републике Србије“, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018), Статут општине Кањижа („Службени лист општине Кањижа“, бр. 8/2017 – пречишћен текст)

Разлози: Стратегија развоја општине Кањижа за период 2011-2020. усвојена је на седници Скупштине општине Кањижа дана 21. фебруара 2012. године. Од усвајања овог стратешког документа, десиле су се значајне економске и друштвено политичке промене на територији општине Кањижа, је Република Србија је стекла статус кандидата за приступање Европској унији, поједине макроекономске промене, стелки су се услови да привредници добију неповратну финансијску подршку и кредите по повољнијим условима за инвестиције, значајно је смањење учешће накнаде за коришћење минералних сировина тзв. нафтне ренте у буџету општине, а у 2015. години дошло је до миграционе кризе. Ревидираним документом чије се усвајање предлаже задржана је визија развоја општине Кањижа, дефинисани су нови приоритети, циљеви и пројекти, извршена је анализа садашње ситуације уз ажурирање постојећих информација. Ревизија стратешког документа представља контролу реалности циљева утврђених у основном документу и усклађивање смерница развоја са условима и могућностима данашњег времена.

Ревидирани документ се састоји из више, међусобно повезаних делова. Поред уводне речи председника општине садржи поглавље о односу Републике Србије и Европске Уније, који говори о путу ка интеграцији у ЕУ, о програмима подршке Европске уније који су значајни за општину Кањижа и о финансијској подршци Европске уније општини Кањижа у периоду од 2011. до 2018. године. У посебном поглављу је говори о методологији рада која је коришћена приликом израде предлога ревидиране Стратегије развоја.

У даљем садржају су заступљене појединачне области: привреда, тржиште рада, заштита животне средине, саобраћај, енергија, водоснабдевање и ванпривредне делатности. Ревизија развојне стратегије садржи SWOT - анализу и ревидиране стратешке циљеве.

Заједно са ревидираном Стратегијом сачињен је и Акциони план за период 2018-2020. и финансијски и имплементациони оквир за остваривање стратешких циљева.

После окончања стручног рада Партнерски савет именован за израду ревизије Стратешког плана општине Кањижа 2011-2020. и Акционог плана 2018-2020. извршио је презентацију двојезичног материјала у оквиру јавне расправе у месним заједницама општине и у локалној самоуправи.

По окончанију јавног расправи и извршеним исправкама документа исти је достављен одборницима Скупштине општине Кањижа на усвајање.

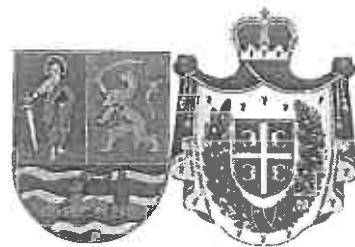
Ознака извршиоца и рок за извршење: Скупштина општине Кањижа – 21. седница

Извор средстава потребних за реализацију: Средства за реализацију стратегије општине Кањижа за период 2011-2020. године обезбеђују се у буџету општине, АП Војводине и РС, односно из других извора.

РЕВИЗИЈА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ КАЊИЖА 2011-2020.

АКЦИОНИ ПЛАН 2018-2020.

Кањижа, 2018.

Садржај

I. Увод

1. Уводна реч
2. Оправданост ревизије Стратегије развоја општине Кањижа 2011-2020.
3. Србија и Европска унија
  - 3.1.На путу ка интеграцији
  - 3.2.Програми подршке ЕУ значајни из аспекта општине
  - 3.3.Финансијска подршка ЕУ општини Кањижа у периоду 2011-2018.
4. Методологија рада
5. Анализа садашњег стања
  - 5.1. Привреда
  - 5.2. Тржиште рада
  - 5.3. Заштита животне средине
  - 5.4. Саобраћај
  - 5.5. Енергија
  - 5.6. Водоснабдевање
  - 5.7. Ванпривредне делатности

II. Ревизија развојне стратегије општине Кањижа

1. CWOT анализа
2. Ревидирани стратешки циљеви

2.1 Табеларни преглед

III.Акциони план за период 2018-2020.

IV.Финансијски и имплементациони оквир

1. Уводна реч

Стратегија развоја друштва, као кључни документ унапређења друштвено-економске средине треба да се ревидира у континуитету, јер се друштвени процеси и трендови стално мењају и на макро и на микро нивоу.

Сведоци смо једне снажне и брзе промене у свим сегментима друштва, технологија се развија огромним темпом, нове генерације се суочавају са разним изазовима који захтевају брузу и ефикасну реакцију заједнице, нарочито преко функционисања и рада локалних самоуправа.

Постојећи стратешки документ општине Кањижа, који обухвата период од 2011. до 2020. године је израђен помоћу ЕУ стручњака и експерата и сачињен је на основу општег друштвеног и политичког консензуса, што је један од доказа снаге наше мале локалне средине.

Приликом израде стратешког документа веома је значајан задатак да се води рачуна о усклађености истог са националним и регионалним документима, као и са постојећим локалним програмима развоја за одређене области. С тим у складу је и извршена ревизија, јер развој наше заједнице условљавају свеобухватни опште друштвени, па и светски трендови. Степен постигнутих резултата зацртаних у основном документу треба да оценимо у контексту бројних фактора који су утицали на реализацију зацртаних планова и предвиђања.

Крајњи резултат документа треба да буде једна јасно прецизирана, конкретна перспектива развоја, која треба да се базира на унапређењу локалног економског развоја, у циљу стварања претпоставки да се ова локална заједница учини бољим местом за живот, да се побољша добробит и омогући безбедан живот грађана уз максимално коришћење постојећих ресурса општине.

Ревизија Стратешког плана развоја општине Кањижа и израда Акционог плана за период 2018-2020. године је остварена помоћу финансијских средстава Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу додељених путем конкурса.

На остварењу ревидираних смерница развоја општине Кањижа, локална самоуправа ће посвећено и одговорно радити како би постигла задовољавајуће резултате, а за то је потребна сарадња грађана и релевантних институција, јер ће једино на такав начин овај документ да заживи и буде остварљив.

Кањижа, 15. април 2018.

Роберт Фејстамер, председник општине

2. Оправданост ревизије Стратегије развоја општине Кањижа 2011-2020.

У протеклом периоду, од усвајања стратешког документа од стране Скупштине општине Кањижа до данас, десиле су се значајне економске и друштвено-политичке промене на нашим просторима и шире, које постављају нове оквире за постојање и унапређење наше друштвене заједнице на локалу.

Међу значајнијим променама су следеће:

1. Србија је стекла статус кандидата за приступање Европској унији. (Детаљније у поглављу 3.)
2. Макроекономске промене.

На макроекономском нивоу привредна активност у Србији се налази на путањи даљег опоравка. Раст индустријске производње се креће на нивоу од око 3-4%. У 2017. години забележен је благи раст БДП-а, који се са стопом повећања од око 1,9% по оценама и даље наставља. Посматрано по делатностима, највећи допринос овом расту у задњим месецима дали су сектор трговине на велико и мало, саобраћај и складиштење и услуге смештаја и исхране. С друге стране, у 2017. години највећи пад је забележен у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства.

Платнобилансна позиција земље је значајно побољшана у овим годинама. Больја фискална позиција земље смањила је потребе за задуживањем и трошкове сервисирања обавеза. Забележен је суфицит државног буџета у 2017. години (1,2% БДП-а) и оштар пад јавног дуга. Спљоњотрговинска робна размена Србије је наставила тренд позитивног раста, уз убрзани раст увоза. Извоз је забележио раст од 10,0, а увоз раст од 13,4%. Већем расту увоза су допринели увоз капиталних добара и репроматеријала за потребе индустрије, увоз енергената и раст цене нафте.

Просечна зарада исплаћена у периоду јануар-децембар 2017. је износила 65.976 динара, а просечна зарада без пореза и доприноса на нивоу Републике износи 47.893 динара. Очекује се да се наставља раст зарада у наредном периоду, имајући у виду повећање плате у јавном сектору у 2018. години.

Повољнија кретања на тржишту рада у виду раста зарада и запослености довела су до раста домаће тражње.

Настављају се даље структуралне реформе за подизање ефикасности јавног сектора и јачање пореске дисциплине, нарочито у домену финансијске контроле и ефикасније наплате.

3. Више могућности за привреднике за добијање неповратне финансијске подршке и кредита по повољним условима за инвестиције

Фондација Просперитет од самог оснивања (2015. год.) постала је значајан фактор унапређења привреде преко одобрених средстава привредним субјектима, пољопривредним произвођачима и грађанима. Године 2016. реализовано је 317 пројеката у висини од 207 милиона динара, а 2017. године број подржаних пројеката је 548 у вредности од 1,3 милијарди динара.

Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине одобрава дугорочне кредите са роком враћања до 7 година (изузев механизације, где је рок до 5 година), повећани су максимални износи кредита по појединим конкурсима, постоји могућност избора враћања кредита, дужине грејс периода и

динамике отплате. Каматне стопе су 2-3% на годишњем нивоу, у зависности од развијености општине и датих средстава обезбеђења.

У општини је основан Буџетски фонд за пољопривреду и рурални развој и Буџетски фонд за развој привреде и предузетништва, преко којих локална самоуправа издава средства за унапређење пољопривредне производње и пословање малих и средњих предузећа, као и за спровођење јавних радова, са циљем да се пружи могућност ангажовања теже запошљивих категорија незапослених.

4. Значајно смањење учешћа накнаде за коришћење минералних сировина - тзв. нафтне ренте у буџету општине.

У 2017. години висина прихода од нафтне ренте у износу од 119,5 милиона динара чини тек 37 % у односу на износ који је реализован у 2012. години. Ова чињеница ствара знатне потешкоће у погледу регулисања обавеза и стварања развојног буџета локалне самоуправе на дужи период.

5. У 2015. години је настала миграциона криза, која је поред тога што је захтевала велике напоре од локалне заједнице и локалне самоуправе, допринела и јачању тенденције одсељавања породица и младих у друге крајеве Европе.

У Стратешком плану развоја општине Кањижа 2011-2020. године визија општине Кањижа је стабилна и безбедна средина, са уређеном инфраструктуром. Визија је такође дефинисала општину као европску, ефикасну локалну заједницу.

Ревидираним документом задржана је визија, а постављени су и нови приоритети, циљеви и пројекти, извршена је анализа садашње ситуације уз ажурирање постојећих информација.

Ревизија стратешког документа служи за контролу реалности циљева постављених у основном документу и усклађивање смерница развоја са условима и могућностима данашњих времена.

3. Србија и Европска унија

3.1. На путу ка интеграцији

Србија је морала да се суочи са многим изазовима током последњих деценија, али одлучно ради на томе да постане члан Европске уније.

Европски савет је 28. јуна 2013. године отворио приступне преговоре са Србијом, на основу тзв. Преговарачког оквира, који садржи правне тековине Европске уније и састоји се од 35 тематских поглавља.

Процес преговора за чланство у ЕУ у суштини подразумева рад на унутрашњем плану у смислу усвајања правних тековина ЕУ и њихове имплементације, односно реформских корака. Од великог значаја је обезбеђивање подршке поједињих земаља чланица ЕУ за целокупан преговарачки процес, како за политичке, тако и економско – правне аспекте.

Према најавама и предвиђањима, од фебруара 2018. године процес приближавања Европској унији се наставља убрзаним темпом. Процес перспективно може бити завршен 2025. године, када Србија може постати члан ЕУ.

3.2. Програми подршке ЕУ значајни из аспекта општине

- Инструмент предприступне помоћи - ИПА

Док је за буџетско раздобље 2007-2013. предвиђена вредност ИПА помоћи Србији близу 11,5 милијарди евра, за ИПА II планирано издавање за период 2014.-2020. износи 14,1 милијарди евра.

Програм ИПА даје подршку јачању демократских институција и владавине права, побољшању државне управе, јачању цивилног друштва, поштовању људских и мањинских права, јачању регионалне сарадње, реформи привреде и смањењу свих облика сиромаштва.

Први део финансијског споразума ИПА 2016 за Србију, који је потписан 06.06.2017. године у Бриселу износи 95,1 милиона евра. Са овим средствима ће се подстицати између осталог конкуренција кроз подршку малим и средњим предузећима и запошљавање на локалном нивоу.

- Програм Европа за грађане и грађанке

Програм Европа за грађане и грађанке (Europe for Citizens) има за циљ промовисање европског идентитета и европског грађанства, као и јачање учешћа грађана и грађанки у свим видовима живота Заједнице.

Буџет програма за период 2014-2020. износи 185.486.000 евра, програм је отворен за све чланице ЕУ и државе које имају потписан међународни споразум (кандидати и потенцијални кандидати, као и државе чланице ЕФТА).

- Дунавски транснационални програм

Стратешка визија програма је „интегрисање политике“ на инстанцима испод ЕУ и изнад националних нивоа у посебним пољима деловања. У циљу постизања већег степена територијалне интеграције у веома хетерогеном Дунавском региону, овај програм ће деловати као погонски мотор политике.

Буџет програма за време трајања од 1. јануара 2014.- 31. децембра 2020. године износи 221.924.534,00 евра.

- Програм Ехцханге 5

Програм финансира Европска унија из средстава ИПА 2014, Министарство државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС) је корисник у смислу индиректног управљања средствима, док је СКГО имплементациони партнери. Веома значајну улогу има и Министарство финансија (МФИН) с обзиром на садржину подршке и теме које су великим делом у надлежности овог министарства. Укупна вредност донације ЕУ је 4,45 милиона евра, а предвиђено трајање Програма је три године.

По предатом конкурсу у 2017. за компоненту подршке за област управљања имовином општина очекује објављивање резултата у 2018. години.

Како би се подигли капацитети и свест о важности и перспективама ефикасног управљања јавном имовином за локални развој на нивоу Србије, кроз ову компоненту ће бити реализоване регионалне обуке за управљање имовином намењене свим ЈЛС у Србији.

3.3. Финансијска подршка ЕУ општини Кањижа у периоду 2011-2018.

Информациони центар за развој Потиског региона, основан 2005. године је настао са циљем обавештавања јавности о расписаним домаћим и страним конкурсима, формирања базе података, обављања саветодавних послова у писању пројекта и у избору менаџера пројекта, у писању пројекта од стратешког значаја за потребе локалне самоуправе и грађана општине и праћења реализације успешних пројеката. Уз активно учешће ИЦР-а реализовани су следећи ЕУ пројекти у општини:

Ред. бр.	Назив програма	Назив пројекта	Период реализације	Укупна вредност пројекта	Подршка ЕУ-е општини Кањижа
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	HUSEFLOOD – „Изградња и покретање Мађарско-Српског прекограничног система за управљање поплавном и подземном водом“	2010 – 2011.	844.868 €	275.784 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Румунија - Србија	BANAT TOURISM – „Повећање туристичких капацитета у Банатском региону“	2010 – 2012.	507.195 €	401.495 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	BORDER CROSSING – „Технички, привредни и еколошки услови за развој и отварање путева на српско-мађарским граничним прелазима (узимајући у обзир планирано учање Србије у ЕУ)“	2010 – 2012.	223.685,00 €	79.680 €
	СЕЕ – Програм Југоисточне Европе	SEEMIG – „Управљање миграцијама и њихови ефекти у Југоисточној Европи – транснационалне акције према стратегијама базираним на очигледности“	2012 – 2014.	467.986 €	87.918 €
	Европа за грађане и грађанке - Europe for Citizens EACEA	EU- Teaching and Learning from Each Other	2013 – 2014.	116.000 €	
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	ACROSS THE TISA - Успостављање мађарско-српских граничних прелаза на Тиси	2013 – 2015.	1.596.298 €	197.900 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Румунија - Србија	БАНАТУР - Реконфигурација и методе промоције руралног туризма у	2016.	421.250,5 €	141.230 €

		Банату			
	Европа за грађане и грађанке - Europe for Citizens EACEA	Камп без граница / „Camp Without Borders – for a colourful Europe”	2017.	20.000 €	
	Дунавски транснационални програм	YOUNIG - Унапређење институционалних капацитета и поспешивање сарадње у циљу суочавања и поступања у складу са утицајима транснационалних миграција младих	2017 – 2019.	2.718.853,10 €	81.425 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	WASIDCA - „Снабдевање водом и развој хидротехничке инфраструктуре на подручју пограничног слива“	2017 – 2020.	6.980.608 €	1.900.000 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	CULTSTREAM – Нова култура воде	2018 – 2019.	223.233 €	67.835 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	MILLS' ROUTE - Путеви млинова	2018 – 2019.	437.624,32 €	101.825,14 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	TISATUR - Екотуризам и заштита животне средине - Весламо у истом чамцу	2018 – 2019.	125.030,77 €	62.883,75 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	OASIS - Комплементарни туристички развој Киштелека и Кањиже заснован на природним ресурсима као међуповезаним различитим елементима регионалног туристичког система	2018 – 2019.	588.017,84 €	91.136,75 €
	ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија	TRANSDIA - Трансформисање сметњи у радне способности	2018 - 2019.	98.190,00 €	33.681,25 €
		УКУПНО:			3.658.793,89 €

4. Методологија рада

Дефинисањем ревидиране локалне стратегије развоја треба да се усвоје заједничка визија и стратешки циљеви, да се успостави сет механизама којима ће постављени циљеви бити остварени, успостави информациони систем, као и систем анализе и комуникације, буџетирања, мониторинга и евалуације.

Приликом избора методологије за израду основног стратешког документа, као и током изrade ревизије, изабрани су они елементи који су највише одговарали за израду Стратегије развоја општине Кањижа. Први корак је био процена садашње ситуације и „скицирање“ визије будућности, у којој ће се вредности, намере и интереси - које представљају друштвени и економски актери у општини - ускладити, па су на основу тога, уз уважавање реалних друштвених, економских могућности и ресурса, дефинисане смернице за развој. На крају је донета одлука о покретању процеса изrade стратегије развоја и акционог плана, уз позив привредним субјектима, институцијама, локалним цивилним организацијама и становништву за сарадњу. Помоћу анкете су сагледане потребе и учени проблеми од стране грађана на више локација и на територији свих месних заједница. Привредним субјектима и институцијама су достављени обрасци за прикупљање предлога пројеката, који су спремни за предају приликом отварања разних конкурса. Преиспитали смо постојећу SWOT анализу и извршили ажурирање исте, имајући у виду нове, изменењене околности у друштвено-економским процесима. Изабрали смо стратешке циљеве фокусирањем на најважније приоритете, да би рад на реализацији плана био што ефективнији. При томе смо имали у виду релативно кратак рок до краја планског периода, а и постојање дугорочних циљева и програма чије ће се остваривање пренети на следећи период тј. на период након 2020. године.

У сврху ревидирања развојних пројеката и постизања што бољих резултата у изради ревидираног плана, председник општине је 9. марта 2018. именовао Партијерски савет за израду ревизије Стратешког плана општине Кањижа 2011-2020. и Акционог плана 2018 -2020. у саставу:

1. Пирошка Вадас Каваи, Општинска управа
2. Марко Јдеро, Општинско веће
3. Ервин Хужвар, Општинско веће
4. Анита Њилаш Леонов, Општинско веће
5. Тамаш Пакай, Општинска управа
6. Кристина Молнар Макай, ИЦР

Активним учествовањем и сарадњом чланова Партијерског савета са јавном службом Информациони центар за развој Потиског региона, којем је поверена израда ревизије Стратешког плана развоја општине Кањижа, дефинисано је укупно 67 пројеката за Акциони план за временски интервал од две године.

5. Анализа садашњег стања

5.1. Привреда

Најзначајнији ресурси општине су: плодно земљиште, опекарска глина, геотермална вода и налазишта нафте и гаса, река Тиса, као и становништво са традиционалним радним навикама у делатностима које су се развиле коришћењем расположивих природних богатстава.

Привреда Кањиже се ослања на развој производње грађевинског материјала, црепа, керамике, као и хидроизолационог материјала. О значају привредне активности говоре и подаци спољнотрговинске размене.

Почетком планског периода извоз је остварен у висини од 33,4 милиона УСД, покривеност увоза извозом је била 126%, што у апсолутном износу значи суфицит у вредности од 7 милиона УСД. Укупан број кањишких предузећа која су остварила извоз већег обима је 18. Почетком периода највећи обим извоза је остварен према земљама бивше Југославије и према Албанији и Румунији. Највећи удео је имао извоз грађевинског и хидроизолационог материјала, керамичких плочица, славина и прехранбених производа. Привредно друштво WIENERBERGER KANLIŽA DOO КАНЛИŽА се налази међу првих десет највећих извозника у региону, односно на осмом месту међу највећим нето извозницима. Увоз робе се највећим делом био из Кине, Мађарске, Италије, Шпаније и Немачке.

Робна размена у односу на претходне године показује тенденцију повећања. Извоз је повећан за 13,6% у односу на 2016. годину. У овом проценту вредност извоза у 2017. години је износила 37,09 милиона евра, са стопом покривености увоза извозом од 100%. Према подацима РЗС, извоз је оријентисан у највећем обиму према Мађарској (17%), према Немачкој (14%), према Босни и Херцеговини (14%), према Црној Гори (11%) и другим бившим републикама Југославије. Увоз је реализован у највећем обиму из Мађарске (23%), из Кине (18%) и Италије (14,6).

Што се тиче броја регистрованих фирм, примећена је стагнација у општини, према подацима из 2017. регистровано је укупно 351 предузећа.

На основу типизације пословних активности, највећи број регистрованих предузећа бави се трговином, а број оних који се баве производњом је далеко мањи.

Број регистрованих занатских радњи је 376, што бележи смањење у односу на раније године. То се одражава и на број запослених у овом сегменту привредних активности, а тренутна запосленост 766 лица показује смањење од 6,5% у односу на године са почетка ове деценије и у структури укупно запослених у општини чини 14%.

Највећи број приватних предузетника ради у трговини (више од 31%), затим у прерађивачкој индустрији (26%), туризму (11%), грађевинарству (10%), транспорту путника и робе (4%), личним услугама (18%).

Општина поред бројних инвестиционих програма сваке године издава и бесповратна средства за подршку привреде и пољопривреде.

у хиљ. дин.

Делатности	2012	2013	2014	2015	2016	2017.
МСП и предузетништво	-	4.207	3.613	6.421	3.884	-
Пољопривреда	-	4.849	1.000	7.741	1.072	4.764
Укупно:	-	9.056	4.613	14.162	4.956	4.764

Грађевинско земљиште осим стамбеног и другог садржаја карактеришу и индустријске зоне смештене у западном и северном делу Кањиже, у Хоргошу и Мартоношу.

Општина Кањижа је вршила значајна улагања за унапређење пословне инфраструктуре у Хоргошу (22 ха) и Кањижи (2,5 ха) више година уназад на локацијама које су у јавној својини.

Уз подршку и из средстава Управе за капитална улагања постепено се врши изградња коловоза, водовода, канализације и атмосферске канализације у Хоргошу. Завршетак радова на инфраструктурном опремању зоне чисте индустрије у Хоргошу очекује се у 2018. години, након изградње трафо станице, телекомуникационе мреже, мреже за дистрибуцију гаса и јавне расвете.

У блок 8 у Кањижи, постепено се уселењавају привредни субјекти из других делова насеља и постоји заинтересованост за проширење привредних делатности на блок 24, чија је површина још у приватном власништву.

Општа оцена реализације пројектата у области пословне инфраструктуре из Акционог плана 2012-2016. (Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре и Табела 7. Приоритет : Отварање нових радних места)

-план изградње коловоза у блоку 8 у Кањижи је остварен у 50%, због финансијских разлога (бр.6.)

-улагања у индустријску зону у Мартоношу су одложена за наредни период, обезбеђење инфраструктуре у Хоргошу се наставља у зависности од могућности конкурисања за донаторска средства

-Изградња устава и пумпне станице на делу улива атмосферских вода у канал К-ИХ-О (бр.15.) није реализована због недостатка финансијских средстава, али услед потребе измештања канала из индустријске зоне у блоку 8 у Кањижи (Табела 4. Приоритет:Максимализација енергетске ефикасности) и овај пројекат остаје актуелан за наредни период (бр.25.). Тиме ће се повећати корисна површина индустријске зоне.

-одустало се од програма „Отворени дани у Кањижи за промоцију инвестиционих могућности општине“

-проценат остварења планова износи 35%.

Значајна је и пољопривредна производња, која обезбеђује квалитетну сировинску базу за пољопривредну прерадничку индустрију. Нарочито се истичу развој производње квалитетне зачинске папrike, сушеног и замрзнутог поврћа, јер природни фактори, знање и стручност производиоца обезбеђују конкурентност ових производа и на домаћем и на иностраним тржиштима.

Међу природним факторима су изузетно квалитетне врсте земљишта типа чернозем (25.270 хектара обухвата 63,4% укупне површине). На територији општине има још хидроморфног земљишта, које обухвата 5340 ха, слатинастог земљишта 4.455 ха, песковитог 1.542 ха и површина слатина износи 2.754 ха. Ове површине се простиру на четири пољопривредне области (пешчано подручје, лесна тераса, алувијална раван реке Тисе и Бачка лесна зараван), које заједно са умереном континенталном климом омогућују гајење разноврсних пољопривредних култура у општини.

Укупан број активних регистрованих газдинстава у општини износи 2.441, што чини 72% од укупног броја домаћинстава.

Производњом биља се претежно баве приватна газдинства, а предузећа и пољопривредне задруге у мањој мери. Површине под поврћем, бостаном и јагодама износе око 1.300 ха, под индустријским биљем око 3.400 ха, а под житом и махунаркама око 20.600 ха. Највеће површине које се користе за ратарство су под кукурузом, око 9.700 ха, са приносом од око 9 т/ха, и под пшеницом на око 6.200 ха, са приносом од око 5т/ха. Производња индустријске папrike у општини има дугогодишњу традицију и по овој производњи је општина препозната и ван државних граница.

У производњи поврћа под фолијама је најдоминантнија производња папrike, парадајза, краставца, зелене салате, ротквица, шаргарепе, кромпира.

У општини Кањижа су регистрована 3 производиоца са сертификацијом за органску производњу.

Виноградарство и воћарство се такође сматрају традиционалним пољопривредним гранама које имају изузетан значај из аспекта пољопривредне производње. Воћњаци се простиру на 417 хектара. Од произведених врста воћа доминирају јабука, бресква, шљива, кајсија и крушка. Узгој лековитог и зачинског биља се врши на 330 хектара.

Општина располаже са око 200 км каналске мреже, 5 стабилних црпних станица, 26 км насыпа дуж реке Тисе и 23 км насыпа дуж потока ради одбране од поплава. Имајући у виду сушу која је све чешћа услед промене климатских услова, неопходно је да се више пажње посвети изградњи заливних система, коришћењу потенцијала канала Тиса - Палић и стварању техничких услова за снабдевање електричном енергијом за потребе заливања. За остварење тих циљева неопходна је јача комуникација и сарадња са ЈВП „Воде Војводине“. Поред тога потребне су анализе квалитета воде у каналима, а посебно је значајно извршити анализу канала близу пречистача отпадних вода у Кањижи.

Узгој животиња такође је традиционалан у општини, али исти више година уназад бележи стагнацију или пад производње. У општини има око 9.700 крава, 20.900 свиња, 14.000 оваца, 220 коња, 1.100 кошница пчела и 148.000 комада живине. Задњих година, захваљујући подстицајним

средствима општине, дошло је до успоравања тренда опадања сточног фонда. На већим фармама је дошло до повећања броја квалитетних стада, док мали производици полако нестају са тржишта због неконкурентности и немогућности одржавања захтеваних стандарда. Потребно је модернизовати и адаптирати објекте за узгој и држање животиња.

Локална самоуправа преко Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој сваке године издаваја средства за подршку пољопривредницима у општини. Финансијски оквир је обезбеђен из средстава закупа земљишта у државној својини (у 2017. години је 2678 ха обрадивих површина дато у закуп). Поред програма предвиђених у Акционом плану за период 2018-2020. (суфинансирање вештачког осемењивања, набавка квалитетних приплодних оваца итд), фонд предвиђа и суфинансирање трошкова сертификације и конверзије органских производића у висини од 500 хиљада динара годишње, кредитну подршку за инвестиције у пољопривредној производњи у висини од 1,3 милиона динара годишње, програм подршке рада цивилних организација по 2 милиона динара и програм подршке студијским путовањима по 200 хиљада динара годишње.

У зимским периодима велики нагласак се ставља на едукацију пољопривредника преко удружења у циљу унапређења пољопривредне производње.

Општа оцена реализације пројекта у области пољопривреде из Акционог плана 2012-2016.
(Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре и Табела 5. Приоритет: Модернизација пољопривреде)

- услед изменених планова и околности одустало се од изградње рибњака на Јарашу на површини од 150 ха (бр. 23 у Акционом плану)
- услед изменених законских прописа одустало се од реализације пројекта за подршку увођења GLOBALGAP система сертификације (бр.31)
- реализација пројекта Изградња погона II Подсистема Зимоњић 2 је завршена
- остварење осталих пројекта је у току, као нпр. регулација водног режима природног улегнућа „Траћик“ у к.о. Хоргош
- степен реализације свих улагања достиже 77%.

Туризам општине се ослања углавном на бањске капацитете, који користе лековиту воду за лечење и рехабилитацију. Капацитети и могућности у овој делатности нису доволно коришћени.

Туризам општине има велики потенцијал да допринесе економској и социјалној кохезији и бројним циљевима, као што су одрживи развој, економски раст, запосленост.

Општина Кањижа има традицију у угоститељству и медицинском туризму, као и у услугама здравственог туризма. Здравствени туризам, спортски и културни туризам, туризам гастрономије, рурални и етно туризам, а нарочито термални туризам поседују јак потенцијал запошљавања, а за то је потребан стратешки приступ и да се средства фокусирају на развоју и унапређењу услова привређивања у овој делатности. Позитивни знаци спорог, али стабилног унапређења туризма се огледају у повећању предузетничког духа и кроз проширење туристичке понуде (могућност једнодневног путовања бродом реком Тисом до Сегедина у Мађарској, излет у Тотово Село, посета

насељу Велебит, итд.). Пажња усредсређена на развој предузетништва, инспирацију предузетника, повећање улагања и промоцију општине као туристичке дестинације ће директно утицати на даљи раст запослених у туризму и повећање мреже смештајних капацитета.

За развој туризма општине Кањижа од изузетне важности је лековита кањишка бања, очувана и незагађена природа и амбијент малих урбаних средина поред реке Тисе и стицање статуса туристичког места III. категорије почетком 2017. године. Предност у односу на суседе је у ценовној разлици производа, што доводи Кањижу у позицију бољег коришћења компаративних предности.

Река Тиса није само ресурс за научички туризам, него управо за интегрални и разноврстан производ у комбинацији – вода, природне атракције, амбијент малих градова и активности у природи. Средствима из општинског буџета уз повремену подршку конкурсних представа из других извора редовно се одржава штранд и ауто-камп на обали Тисе. 2016. године изграђен је и нови мали базен и извршена реконструкција постојећег. Потребно је извршити легализацију постојећих објеката на обали Тисе и реализовати квалитетне туристичке садржаје за време „цветања“ реке Тисе.

На територији општине Кањижа тренутно се налазе четири слатководна рибњака који пружају добру перспективу за развој риболовног туризма општине. Међу њима је и акумулација Велебит, која на основу потписаног уговора о сарадњи између општине, доо „Капетански рит“, удружења Спортско- риболовачко друштво и Кајакашког клуба Кањижа треба да се претвори у туристичку дестинацију за риболов, једрење, веслање и купање. Приоритетни задатак је да се побољша квалитет воде у језеру, да се језеро пориби аутоhtonim врстама и засади зелени појас око акумулације.

На територији општине има 659 ха шуме, што ствара добре услове за традиционални ловни туризам.

Ту су и значајни традиционалани културни садржаји, разноврсне манифестације (око 30), које привлаче велики број туриста у једнодневну или вишедневну посету. Међу најзначајнијим традиционалним манифестацијама су Дан Светог Стефана и Празник новог хлеба, Међународни атлетски и пливачки маратон, Међународни фестивал гастрономије, Колонија књижевника итд.

У 2016. години у селу Зимоњић је одржана и Војвођанска моба на локацији старог артешког бунара у организацији Wemsical Serbia, што представља поред циљева развоја туризма и могућност да млади стичу искуство у раду и вредновању резултата свог рада на подручју уређења околине и попуне слободно време корисним садржајима. У Општини Кањижа је 2011. године формирано удружење „Destinacija Menadžment Organizacija Капија“, чија је делатност усмерена на рекламирање и маркетинг, припремање и издавање публикација, информатора и рекламног материјала са циљем унапређења туризма општине и афирмирања њених туристичких вредности и потенцијала. Задатак ДМО је и израда стратегије развоја туризма, заједно са стручњацима из области туризма, као и јачање мотивисаности локалног становништва за пружање туристичких услуга и усклађивање истих са потребама гостију.

Средствима из општинског буџета уз повремене подршке конкурсних представа из других извора редовно се одржава штранд и ауто-камп на обали Тисе. Изграђен је и нови мали базен и извршена реконструкција постојећег 2016. године.

Што се тиче туристичког промета у посматраном периоду, он показује следећу слику:

Доласци туриста

Године	Домаћи туристи	Страни туристи	Укупно
2012.	5.975	1.955	7.930
2013.	7.411	3.309	10.720
2014.	8.095	3.567	11.662
2015.	8.082	5.497	13.579
2016.	8.383	3.177	11.560
И-ХИ.2017.	8.207	3.866	12.073

Ноћења туриста

Године	Домаћи туристи	Страни туристи	Укупно
2012.	31.846	6.029	37.875
2013.	38.941	14.698	53.639
2014.	39.108	14.466	53.574
2015.	42.065	10.827	52.892
2016.	39.152	7.800	46.952
2017.	38.179	12.298	50.477

Визија општине Кањижа до 2020. године је да постане препознатљива, развијена и привлачна европска дестинација са јасно обликованим идентитетом, идеална за пословне и културне сусрете, за мање конгресе и догађаје, као и за краћи одмор. Један од планираних индикатора је да се број ноћења са 50 хиљада повећа на 56 хиљада, а просечна дужина боравка домаћих туриста са 4,7 на 5,00, а иностраних туриста са 2,5 на 2,8 ноћења.

Општа оцена реализације пројеката у области туризма из Акционог плана 2012-2016. (Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре и Табела 6. Приоритет : Конкурентни туризам)

-у периоду анализе није остварен пројекат Аквапарка бање Кањижа и адаптација „Вигадоа“ у Кањижи (бр. 17.и 9. у Акционом плану), као ни изградња летње позорнице (бр. 19)

- пројекат Изградња туристичке инфраструктуре Штранда на Тиси је проширен (радови на реконструкцији базена, уређењу приобалног појаса и адаптацији електроинсталационе мреже)

-формиран ДМО, израђена студија за Wellness центар, извршено капитално одржавање молова на Тиси и израђен елаборат за Велебит

-проценат улагања у односу на план је 344%

5.2.Тржиште рада

Опште карактеристике тржишта рада нису се превише мењале у претходним годинама, и даље постоји неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, велико учешће дугорочно незапослених, неповольна старосна и квалификациона структура незапослених, незапосленост младих, застарелост знања и способности како запослених као и незапослених лица, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама, као и велики број ангажованих у сивој економији.

Веома забрињава чињеница смањења броја становника општине због смањења наталитета и одласка у иностранство, уз старење популације. Ова појава представља све већи изазов и здравственом и социјалном систему, као и образовању. Одлазак младих и искуснијих кадрова представља све већи проблем, јер се не обезбеђује одржив развој радне снаге у општини, што ће довести до негативних последица у погледу економске-демографске перспективе наше средине.

У вези праћења броја запослених лица од стране Републичког завода за статистику у 2015. години дошло је до битне промене у методологији, због чега подаци на почетку периода анализе и на крају нису тачно упоредиви. Укупан број запослених у 2017. години је 5.376, што чини 32% радно активног становништва. У привреди се запошљавају у највећем броју у прерађивачкој индустрији (28,14%) и у предузетништву (14,24%). У овим делатностима се примећује благи пад броја запослених. У трговини је дошло до повећања запослености (16,94%), а у пољопривреди је стагнација у односу на раније године (3,53%).

Крећење броја незапослених лица по квалификационој структури

Квалификације	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	31.12.2015.	31.12.2016.	31.12.2017.
I Неквалификовани	1.296	1.289	1.258	1.115	1.159	1.060
II Полуквалификовани	78	71	62	46	43	37
III Квалификовани	547	514	475	351	335	276
IV Средња спрема	389	346	298	271	278	216
V Високо квалификовани	16	15	12	10	6	7
VI Виша спрема	37	48	36	49	45	26
VII Висока спрема	44	51	36	28	32	22
УКУПНО	2.407	2.334	2.177	1.870	1.899	1.644

Најзначајнија промена у структури незапослених је да се у посматраном периоду учешће неквалификованих радника повећало са 54% на 64%, а учешће квалификованих радника је опало са 23%, на 18%, што указује на то да квалифицирана радна снага с једне стране напушта наше тржиште рада, а с друге стране се лакше запошљава. Просечне плате у општини показују

побољшање у односу на републички и војвођански ниво. Висина просечних зарада за 2017. годину је била 63.799 динара (536 евра), што у поређењу са републичким просеком заостаје за 3% и на истом је нивоу са просеком Војводине. Зараде без пореза и доприноса су у просеку 46.270 дин. (389 евра).

Локална самоуправа у тежњи да се побољша радно ангажовање незапослених у општини – првенствено најтеже запошљивих категорија - сваке године издава средства по Локалном акционом плану запошљавања за програм јавних радова, а према могућностима и за спровођење програма стручне праксе. У поређењу са претходним годинама нарочито се истиче 2017. година, када је уз суфинансирање средстава из републичког буџета реализован програм јавних радова у висини од 10,6 милиона динара и на тај начин омогућено радно ангажовање 72 лица са евиденције Националне службе за запошљавање и 5 лица у програму стручне праксе.

Осим општинских програма, послодавци могу да конкуришу и на покрајинске и на републичке конкурсе, који се спроводе преко Националне службе за запошљавање.

5.3. Заштита животне средине

Општина Кањижа је 2006. године потписала споразум о оснивању регионалног система за управљање отпадом заједно са општинама Суботица, Сента, Мали Иђош, Бачка Топола и Чока, а 2007. године донета је одлука о усвајању регионалног плана управљања отпадом за општине Суботица, Сента, Кањижа, Чока, Мали Иђош и Бачка Топола. 2010. године је израђен пројекат изводљивости за две локације регионалне депоније на територији општине Суботица. На основу одлуке Владе Републике Србије за локацију је одређена парцела топ. бр. 2635 К. О. Биково, на територији општине Суботица, површине 45 ха 96 а 64 м², облик својине је државно земљиште, чији је корисник Република Србија, Министарство пољопривреде и водопривреде Републике Србије, Београд.

У 2015. започет је пројекат „Изградња регионалног система за управљање чврстим комуналним отпадом за Град Суботицу и општине Бачка Топола, Сента, Кањижа, Чока, Мали Иђош и Нови Кнегевац“. Током 2017. године изграђене су станице за претовар отпада и трансфер станице на свим локацијама на целом подручју регионалног система. У Кањижи је станица за претовар отпада изграђена на парцели број 6015/2 к.о. Мартониш у ужем кругу постојеће депоније (Приоритет :Максимализација енергетске ефикасности, бр. 28). Вредност улагања износи 3,6 милиона евра.

У 2018. години ће се завршити изградња Регионалног центра за управљање отпадом у Бикову и почетак пробног погона.

За санацију дивљих депонија улагања у периоду 2012-2017. достижу близу 30 хиљада евра. (Приоритет: Максимализација енергетске ефикасности, бр. 29).

На територији општине Кањижа изграђена је канализациона мрежа за сакупљање отпадних вода из домаћинстава у Кањижи и у Хоргошу. На територији насеља Кањижа степен изграђености уличног

канализационог вода је повећан са 90 на 100% у посматраном периоду. Проценат прикључивања домаћинства на канализациону мрежу у Кањижи износи око 80%, што значи да је реализовано хиљаду нових прикључака у последњем периоду. Укупан број домаћинстава износи 4600, од тога 3700 има прикључак на канализацију.

Пречистач отпадних вода у Кањижи је недовољног прихватног капацитета, пошто је постојећи капацитет 7500 ЕС, а потребан капацитет је 14500 ЕС. Зато је израђена проектна документација за додградњу овог уређаја и током 2018. године ће бити извршена његова реконструкција.

У насељу Хоргош степен изграђености уличних цевовода износи 40%. Проценат прикључивања домаћинстава на канализациону мрежу у Хоргошу износи око 40%, што значи да је 820 домаћинстава прикључено на јавну канализациону мрежу. Капацитет пречистача у Хоргошу одговара тренутном оптерећењу, али је ефикасност пречишћавања слаба, пошто се врши само механичко уклањање штетних елемената.

У другим насељима општине проблем сакупљања, одвођења и пречишћавања није решен због недостатка финансијских средстава.(Приоритет :Максимализација енергетске ефикасности, бр. 26)

Општини Кањижа је у периоду 2018-2020. дата могућност да из средстава донације опредељених на основу конкурса Европске уније повећа капацитете за пречишћавање отпадних вода и развој постојеће технологију.

Заштита природних добара и чување природних резервата се обезбеђују из републичких средстава, контрола спровођења мера заштите одговорност је покрајинских органа. У општини је заштићена површина од 267,96 ха Парка природе „Камараш“, а заштита парка природе се спроводи по усвојеном програму.

Поред већ постојећих заштићених површина (791 ха) потребна је заштита и других природних ресурса у циљу заштите биолошког диверзитета. До 2020. године планира се заштита још два подручја и то: Калетанског рита (3472 ха) и Потиских мртваја (107 ха) од стране АП Војводине.

Подизање ветрозаштитних појасева и одржавање зелених површина је сталан задатак, јер еолска ерозија – која годишње односи огромне количине земље – и то са површинских, најплоднијих слојева, као и ветар, који лети исушује земљиште, изазивају значајно смањење приноса пољопривредних култура. Формирање зелених појасева је важно и за омладину, кроз стварање малих излетишта.

У циљу повећања степена пошумљености Општина Кањижа је наручила израду пројекта подизања шумских ветрозаштитних појасева на подручју општине Кањижа. На основу израђеног пројекта површина под шумским екосистемима повећала би се са данашњих 919 хектара на 1575 хектара, тј. за 71%. Предвиђено је да годишња реализација подизања појасева буде између 5 и 10 хектара. Финансирање активности се врши делом из општинских средстава и делом од средстава добијених на покрајинским и републичким конкурсима.

Сађење и одржавање јавних зелених површина у насељеним местима општине редовно се обавља на 25.5 хектара. Финансирање се врши из средстава општинског буџета на основу унапред

утврђених приоритета. Циљ је уређење центра насељених места и формирање уједначеног имица општине. Највећи задатак за будући период је поправка и побољшање стања кањишког Народног парка. У том циљу потребно је побољшати снабдевање водом путем изградње аутоматског система заливања и санирање језера.

5.4. Саобраћај

Географски положај општине Кањижа и пролазак путне инфраструктуре највишег значаја чине:

- државни путеви I реда: аутопут A1 (Е-75) кроз општину има дужину пружања 9,10 км.
- државни пут I Б реда 13: пут ознаке 13 је значајна веза Северног Баната са Северном Бачком, служи као веза са аутопутем A1.
- државни путеви II А реда: ознака 100 је алтернативни правац аутопуту A1, 102 се креће у правцу Кањижа – Сента
- државни путеви II Б реда: 300 је неизграђен делом од око 4,8 км, повезује Сенту и Кањижу са Суботицом и аутопутем, и 301- служи као најкраћа саобраћајна веза између Северног баната и Суботице.

Општински путеви - за разлику од државних путева I и II реда који су у надлежности Јавног предузећа „Путеви Србије“ су у надлежности Јавног предузећа за комуналне услуге „Комуналак“ Кањижа, у укупној дужини од 59,60 км. Због великог оптерећења они су у великој мери оштећени, те је потребно редовно одржавање и реконструкција истих.

У циљу боље доступности Просторним планом се предвиђа повезивање насеља на западном делу општине, на релацији Мале Пијаце- Ором.

На мрежу категорисаних путева на територији општине надовезује се разграната мрежа некатегорисаних путева. Нарочит значај некатегорисани путеви имају у пољопривреди. О укупној дужини некатегорисаних путева у општини немамо тачне податке, процењена дужина мреже је више од 300 км.

У периоду анализе је обустављен превоз путника у железничком саобраћају на релацији Суботица– Кањижа због нерентабилности. За реконструкцију пруге и опреме, као и организовање превоза робе и путника засада не постоје финансијски извори.

Улагања у водни саобраћај нису вршена претходних година.

Општа оцена реализације пројеката у области инфраструктуре из Акционог плана 2012-2016. (Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре

-зavrшена је изградња аутобуске станице у Кањижи (бр.5), вршена су значајна улагања у изградњу савременог коловоза у насељима и одржавање општинских и некатегорисаних путева и улица, делимично је извршена рехабилитација општинског пута Л-6 од центра Мартоноша до регионалног пута (ул.Шереш Гезе до Јожеф Атиле (бр.4)) и редовно је

одржавана вертикална и хоризонтална сигнализација, наставља се са изградњом бициклистичке стазе у Хоргошу

-започете су активности за реализацију плана изградње I. фазе обилазнице око Кањиже (бр.2)

-реализација пројекта „Појачано одржавање општинског пута Л-6 –деоница Тотово-Село-Долине“ (бр.3) је одложена због финансијских разлога, а потребно је обновити документацију,

-услед нереално димензионираних планова и недостатка расположивих финансијских извора план је остварен у 31%.

5.5. Енергија

Општина Кањижа се електричном енергијом снабдева из правца општине Сента и Суботица. Сигурност напајања општине Кањижа електричном енергијом је добра и може да задовољи раст потрошње енергије до 5% на годишњем нивоу за период од наредних 5-10 година.

Снабдевање потрошача гасом у општини Кањижа се обавља помоћу локалног и увозног гаса.

5.6. Водоснабдевање

Данас је у функцији организовано јавно водоснабдевање у свих 9 месних заједница, односно 14 насеља општине Кањижа, путем црпљења подземне воде на 11 црпних станица на засебним извориштима којима се врши снабдевање домаћинстава и привредних субјеката пијаћом водом са преко 11.600 прикључака.

Црпљена вода се након додавања хлора без пречишћавања пушта у јавну водоводну мрежу у свим насељима, осим у Малим Пијацама, где је урађен уређај за уклањање арсена и других штетних примеса из воде за пиће.

Критични параметри у саставу воде обухваћене системом водоснабдевања су амонијак, гвожђе, арсеник, утрошак КМнО₄, боје. Степен прекорачења граничних концентрација је различит од насеља до насеља. У насељима Кањижа, Хоргош, Мале Пијаце и Мартониш долази до константне појаве већег садржаја арсеника, гвожђа, мангана и амонијака од дозвољених, док је у другим насељима квалитет сирове воде задовољавајући.

У бунарима се водоносни слој налази на дубинама између 90 и 146 м и између 210 и 260 м. Водоносни слој на наведеним дубинама се састоји од разних врста песка и песковите глине. Повлату и подину слоја чине глине разных врста и представљају хидрогеолошке изолаторе који условљавају појаву воде под притиском са пијезометарским нивоом испод површине терена.

У функцији јавног водоснабдевања тренутно има 30 бунара на целој територији Општине Кањижа. Бунари су бушени реверсном или класичном методом, опремљени су системом за филтрирање ($\varnothing$ 219 mm или 323 mm) и састоје се од резервоара, водопријемног дела филтера и надфилтерског дела. Бунарски водозахват је опремљен грађевинском, хидромашинском, електроопремом и аутоматиком за даљинско праћење рада одговарајућих карактеристика.

Бунари су опремљени комплетном аутоматиком, ПЛЦ управљањем, преко фреквентних регулатора броја обратаја пумпи и преко меких упуштача до ГСМ комуникационог система.

Због потребе за сталним праћењем, приказом и аквизицијом одређених величина система аутоматског управљања развијен је SCADA систем у виду програмске апликације. Овим се омогућава визуелни приказ стања система на црним станицама питке воде и пречистачима отпадних вода у Хоргошу и Кањижи као највећим потрошачким местима. Сви подаци се прикупљају даљински, преко интернета.

Општа оцена реализације пројекта у области инфраструктуре из Акционог плана 2012-2016. (Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре)

-реконструкција водоводне мреже и замена цеви се врши у континуитету, у зависности од расположивих средстава. У 2014. години је вршена у Трешњевцу, у 2015. и 2016. у Кањижи уз подршку Управе за капитална улагања, а у 2017. у МЗ Адорјан. Овај посао се наставља и у наредном периоду, имајући у виду дотрајалост водоводних цеви и потребу уклањања арсена и гвожђа из воде за пиће.

-извршено је бушење и опремање бунара у Мартоношу.

-улагања из Акционог плана су остварена у 18%, услед недостатка финансијских средстава.

Систем пречишћавања отпадних вода је реализован у насељу Кањижа и на нивоу воде и на нивоу наслага, док је у насељу Хоргош изграђен скромнији уређај. У осталим насељима се не врши прикупљање и одвођење отпадних вода фекалног порекла и употребљена вода се пушта у септичке јаме.

Изградња система канализације атмосферских вода се налази на самом почетку. Техничка концепција канализација је у насељу Кањижа и Хоргош дефинисана на нивоу израђеног идејног пројекта начињеног пре више деценија. За остала насеља је потребно израдити пројектну документацију на нивоу идејног решења.

За санацију и одржавање система за одвод атмосферских вода у периоду анализе уложена су средства у висини од 142 хиљада евра, што значи да се на овом плану врши само преко потребно и веома скромно одржавање постојећих атмосферских канала, а основни проблем је у томе што не постоје довољна издвојена средства за ове намене.

5.7. Ванпривредне делатности

Предшколско образовање

У 2017. години у предшколским установама било је укупно 536 деце. У насељу Долине дошло је до затварања обданишта. Припремни предшколски програм похађа 180 детета. У већини објеката деца се задржавају пола дана, док се у обданишту у Кањижи и Хоргошу обезбеђује целодневно задржавање.

Обезбеђено је грејање на гас у највећем броју зграда, а у 10 зграда предшколске установе су игралишта опремљена са новим, дрвеним играчкама.

Установа поседује израђену развојну стратегију за период од 2017-2019. Континуирано се врши замена дидактичке опреме и играчака, као и повећање и модернизација истих уз подршку покрајинских, републичких конкурсних средстава и иностраних донација и општинских извора.

Уз подршку Управе за капитална улагања и сопственог учешћа општине од 10% у 2016. години извршена је замена прозора и столарије у објекту у Кањижи, а у 2017. години у објекту „Сунцокрет“ у Хоргошу.

Што се тиче планираних улагања, није реализована изградња јаслица у Кањижи (Акциони план 2012-2016., Табела 3_Приоритет: Развијање инфраструктуре, бр. 8). Реализација није била успешна због недостатка средстава, а због одласка младих потребно је преиспитати оправданост изградње објекта јаслица.

Основно образовање

Са аспекта јавног образовања најважнија је старосна категорија становништва школског узраста. Број становника општине се смањује, уз изразито повећање старог становништва. Као резултат ових демографских кретања опада број становника школског узраста, што се током наредних деценија неће променити.

Што се тиче садашњег стања, у 2017/18. години, укупан број ученика био је 1786. Према предвиђањима школску 2018/19. годину ће започети само 160-170 ученика првог разреда, у све три основне школе у општини.

Наставници континуирано учествују на семинарима за стручно усавршавање који су на високом нивоу. Истовремено, присутан је проблем недостатка професора стручних предмета. Ефикасност и популарност семинара стално расте, а педагози похађају едукације у локалу, у Регионалном центру за професионални развој запослених у образовању Кањижа. (Изградња објекта је завршена 2014.-редни број 11. Акционог плана 2011-2016. (Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре. Висина улагања је 443 хиљаде евра).

У односу на друге општине број такмичења и других манифестација је изнад просека.

Иако је још увек присутан проблем недовољног броја наставника за стручне предмете, ипак ученици општине остварују запажене резултате на републичким и међународним такмичењима.

За физичко васпитање нема свака школа одговарајућу салу и опрему, а основна школа у Тотовом Селу уопште нема просторију за физичко васпитање. Санација школских зграда се врши према финансијским могућностима. У периоду припреме ове анализе у току су радови на санацији школских објеката у Трешњевцу и Орому.

Средњошколско образовање У школској 2010/2011. години је 549 ученика похађало Пољопривредно-технички средњошколски центар „Беседеш Јожеф“, у школској 2017/2018. години ПТСЦ има 320 ученика, од којих су 58% становници општине. Пуно младих наставља школовање у другим општинама. Повећава се број ученика који се уписују у средњошколске установе у Мађарској. Локална самоуправа ставља акценат на промоцију војвођанских средњих школа међу омладином.

Захваљујући финансијским изворима из Мађарске, као и покрајинским и републичким, у протекле 3 године значајно је модернизован машински парк на школској економији и средства за рад уопште. Сада је у току реконструкција санитарних чвррова. Дугорочни циљ је изградња Дома ученика у Кањижи, али због недостатка финансијских средстава у планском периоду није реализована изградња истог (бр. 7. Акционог плана 2011-2016. -Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре)

Основна музичка школа већ 30 година обавља делатност у општини. У овој школској години основну музичку школу похађа 219 ученика, који су распоређени у 8 одсека по инструменту.

Резултати ученика школе на окружним и републичким такмичењима последњих година су најбољи доказ квалитетног наставно-образовног рада у овој установи. Поред Кањиже, основно музичко образовање организовано је у Хоргошу, а у Малим Пијацама, Орому и Трешњевцу се спроводи експериментални програм.

Захваљујући конкурсима донатора, врши се континуирана реконструкција објекта образовања. Уз подршку покрајине крајем 2017. године извршена је замена крова. (бр. 10. у Табели 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре)

У општини Кањижа здравствена заштита се остварује у периоду ове анализе путем развијене мреже установа, у којој значајно место заузимају Специјална болница за рехабилитацију „Бања Кањижа“ (основач АПВ, бањско лечење) и Дом здравља Кањижа (1 Дом здравља, 8 амбуланти, 7 апотека чији је основач СО Кањижа, примарна здравствена заштита). Преко 49 висококвалификованих здравствених радника и специјалиста као и 71 здравственог техничара и сарадника обезбеђује се квалитет и стручност пружених здравствених услуга.

Бањско лечење у општини Кањижа се базира на природним богатствима термалне воде и блата. Развој бањског и здравственог туризма је приоритет на локалном и покрајинском нивоу.

На територији општине Кањижа, здравствена заштита становништва се врши и у једанаест регистрованих приватних лекарских ординација (5 стоматолошких, 1 офтальмоловашка, 1 гинеколовашка, 2 ординације опште медицине, 1 поликлиника и 1 ординација интернисте).

Промет лекова се врши у 7 приватних апотека.

Док је у 2008. години у општини Кањижа регистровано 90.348 посета лекарима опште медицине, овај број је у 2017. години смањен на 89.438.

У периоду 2011-2017. уложена су средства за замену медицинске опреме (посебно је заначајна набавка рентген апарата), за модернизацију рачунарске и друге опреме за унапређење рада здравствене установе. Набављена су два возила, финансирана израда две пројектне документације и набавка разне друге опреме.

У посматраном периоду, углавном због промене прописа, дошло је до великих потешкоћа у регулисању нагомиланих финансијских обавеза здравствених установа у Србији и у нашој општини. Најновији подаци указују на побољшање нивоа задужености са тенденцијом смањења истог.

**Општа оцена реализације пројеката у области здравства из Акционог плана 2012-2016.
(Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре)**

-реконструкција и обнова здравствених објеката је завршена или је у току (бр.12) - амбуланта у Малим Пијацама, Хоргоши и Кањижи.

-У погледу остварених трошкова из Акционог плана за развој здравствене инфраструктуре, у периоду анализе улагања су реализована у висини од 51%.

-за пројекат „Развој медицинске технологије, стручне опреме и унутрашње опремљености“ (РТГ апарат) у 2015. години је утрошено 223 хиљаде евра, тј. 49% од планиране вредности.

Центар за социјални рад има законска овлашћења за пружање услуга социјалне заштите.

Сиромаштво је све више заступљено, велики је број незапослених без квалификација, здравствено стање популације је све лошије, као и животни стандард. У нашој општини има све више старачких домаћинстава, као и једночланих домаћинстава, самохраних родитеља, инвалида или других људи који захтевају пружање специјалних услуга.

Маргинализоване групе остварују право на минималну социјалну и здравствену заштиту. „Caritas“ Суботичке бискупије у Кањижи активно учествује у збрињавању старих особа, помаже у старачким домаћинствима и у пружању услуга неге оболелих.

Претходних година центар је суочен са проблемом илегалног преласка државне границе малолетњих лица (лајни документи, трафикинг, итд.). У овим случајевима центар има обавезу збрињавања малолетњих лица, али је решавање њиховог збрињавања и транспорта у адекватне установе отежано због недостатка средстава.

Дневни боравак „Гнездо“ је почeo са радом 2009. године за дневни боравак деце из маргинализованих група. Као радна јединица Центра за социјални рад Кањижа имао је задатак да побољша квалитет живота и социјализацију деце, развије разна знања и подстакне развој талента код деце. У 2017. години 14 деце је користило услуге у дневном боравку.

Геронтолошки центар пружа услуге смештаја за независна, полу зависна и зависна, психички очувана стара и одрасла лица. На смештају се трентуно налази 73 корисника. Центар својим корисницима пружа услуге станововања, исхране, неге, здравствену заштиту, културне, забавне, рекреативне и радне активности, социјалне услуге и друге услуге у зависности од потреба корисника. У току је доградња помоћног објекта, монтирање лифта и санација објекта.

2015. године је почела са радом Црквена фондација „Battyáneum“ у Кањижи која пружа услуге збрињавања осталелих лица. Капацитети су попуњени, а број корисника је 32 лица.

Центар за социјални рад Кањижа као општинска установа социјалне заштите врши активности на заштити интересе инвалида и подстиче укључење истих у друштво. У делокруг рада центра спада и функционисање Народне кухиње, која обезбеђује оброк током 10 месеци за потребе 90-110 корисника.

У оквиру програма бесплатне ужине општина обезбеђује седства за бесплатну ужину четрдесетдеветоро деце предшколског и 353 детета основношколског узраста.

Удружења грађана која су регистрована за делатност у области социјалне заштите активно раде на пројектима и пружају адекватан ослонац државном сектору. Њихов број је око 15, међу којима се налазе локална и општинска удружења, као и неколико међуопштинских НВО.

Локална самоуправа преко годишњих конкурса помаже рад удружења из великог броја области. Издавања у буџету за ове намене се крећу на нивоу од око 30 милиона динара годишње.

Деца са инвалидитетом су недовољно укључена у друштвене токове. Рад на њиховој заштити и збрињавању у општини одвија се у Центру за пружање услуга социјалне заштите општине Кањижа, локалним удружењима „Пушкић“ и „С тобом за њих“, у основној школи „Ј.Ј. Змај“, Центру за социјални рад, Дому здравља, Црвеном крсту, итд.

У општини постоје удружења које окупљају вишчлане породице и баве се проблемима истих.

У општини Кањижа три установе у области културе имају статус установе од посебног значаја за националну мањину. То су ОКУ „Снеса“, Библиотека „Јожеф Атила“ и „Регионални креативни атеље“. Ове културне институције су од локалног као и регионалног значаја.

Највећи број регистрованих удружења је активно у области културе, остварује значајне успехе у раду и допуњује активности горе наведених установа.

У 13 насеља општине годишње се одржава близу 1000 културних манифестација, што указује на то да грађани имају потребу за организовање разноврсних приредби на високом нивоу.

Уз подршку средстава Управе за капитална улагања 2015. године је извршена санација и побољшање енергетске ефикасности објекта Дома културе у Хоргошу и адаптација Дома културе у Малим Пијацама у 2017. години.

У области спорта, локална самоуправа је у периоду израде ове анализе преузела задатке од Спортског савеза у следећим сегментима: помоћ у реализацији општинских такмичења, њиховом функционисању, организацији спортских приредаба, узимањем учешћа у основном образовању спортских стручњака и у њиховом усавршавању. Од 2016. године општина ради на томе да у свим насељима где је то могуће изврши упис права власништва над спортским објектима. Објекат „Партизана“ и фудбалско игралиште су већ у власништву општине.

Најмасовнија манифестација је Међународни тркачки и пливачки маратон и Дан избора спорта који се одржава годишње и на којем се пружа могућност свим удружењима да се прикажу и нађу нове чланове из реда ученика нижих и виших разреда (од 2018. из реда деце предшколских установа и нижих разреда основне школе). Више удружења годишње организује међународна такмичења, нпр. у рукомету, рвању, кајакашком спорту, цудоу и плесу.

Опремљеност општине спортским објектима се може окарактерисати као просечна у војвођанским оквирима, али су квалитативни услови објекта далеко од одговарајућих. Захваљујући чињеници да је објекат „Партизана“ у општинском власништву, створена је претпоставка за конкурисање за средстава подршке ради реконструкције објекта. Циљ је стварање комплекса за смештај и активности више спортских удружења и популаризацију спорта за све.

2013. године извршена је изградња унутрашње гасне инсталације у објекту Стонотениског клуба у Кањижи.

У току је додградња зграде Кајакашког клуба „Братство“ у Кањижи. У поткровљу објекта ће се изградити просторије за 25-30 лица и теретана за потребе кајакаша, а поред тога ове просторије ће се користити и приликом одржавања спорских припрема, семинара и других активности општинских спортских удружења.

Број регистрованих спортиста није задовољавајући, ако тај број упоредимо са бројем становника општине (25.343). У средње развијеним државама однос спортиста и борја становника је 20%-25%. У Кањижи тај проценат је 8% - 9%. Од 13 насељених места општине у 9 насеља функционише барем једна спортска организација (клуб).

Општа оцена реализације пројектата у области спорта из Акционог плана 2012-2016. (Табела 3. Приоритет: Развијање инфраструктуре)

- Санација и адаптација затворених спортских објекта (бр. 18) је у току (Кајакашки клуб и зграда „Партизана“), висина досадашњих улагања у односу на план се креће висини од 11%.

У систему локалне самоуправе у протеклом периоду је дошло до структурних промена и рационализације издатака за функционисање система. Завршен је поступак ликвидације привредног друштва „Диспечер“ д.о.о. Кањижа и ЈП за уређење насеља општине Кањижа. У 2018. години планиране су даље активности на плану рационализације система локалне самоуправе.

Општинска управа је у претходним годинама вршила улагања у унапређење информационог система и на софтверском и на хардверском нивоу. Набављено је неколико софтвера који олакшавају свакодневни рад запослених *AutoCad* и *Psit*. Свим запосленима је омогућено коришћење програмског пакета *Microsoft Office*. У 2018. години овај пакет ће бити замењен *Microsoft Office 365* платформом, који омогућава онлајн рад и приступ датотекама.

У периоду од 2012. до 2017. замењено је скоро 50% каблова интерне рачунарске мреже, а истовремено је урађена и сегментација рачунарске мреже. Серверска просторија је добила нове ормане и каблови су сређени и обележени у циљу лакшег решавања евентуалних проблема.

2013. године је развијен систем *Zebra*, који се користи за евидентирање улазака и излазака запослених. Исте године је инсталиран и систем за видео надзор у згради општине.

2016. године је развијен систем *Tigeris*, који се користи за достављање извештаја председнику општине.

За потребе рада одобника на седницама скупштине општине уведен је нови систем електронског гласања. Овај систем олакшава и убрзава рад на седницама.

Веб-страница општине је промењена, а развијене су и нове веб-странице, као што су календар манифестација, *myKanjiza*, *dispatcher.rs* и *maratonkanjiza.rs*.

На територији општине су инсталиране нове камере високе резолуције, у основној школи у Хоргошу, у основној школи у Трешњевцу, у Кањижи испред основне школе, средње школе и предшколске установе, у центру Хоргоша (стара камера је замењена новијим моделом), у Кањижи код главног пута и код „Cnese“ (стара камера је замењена новијим моделом)

Такође, на територији општине су инсталиране *Wifi Hotspot* локације, које омогућавају интернет приступ грађанима у следећим насељима: Кањижа, Трешњевац, Мартонаш, Тотово Село, Адорјан, Хоргош, Ором. У наредном периоду је потребно означити ове локације.

2016. године почeo јe сa радом Централни Информациони Систем обједињене процедуре за издавање грађевинских дозвола.

За одржавање зграде и за замену прозора на објекту Градске куће уложена су средства у висини од 81 хиљаде евра у циљу уштеде енергије.

За потребе омладине локална самоуправа је извршила санацију и адаптацију зграде Омладинског дома 2012. године. Вредност радова је износила 228 хиљ. евра.

II. Ревизија развојне стратегије општине Кањижа

1. SWOT анализа

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Погодан географски положај општине Кањижа у погледу економије - Природни ресурси: геотермална вода, глина, нафта и земни гас - Пољопривредно земљиште, природна богатства - Повољни природни и биолошки услови и окружење, квалитетне животиње за приплод, велика површина ораница за производњу житарица и крмног биља - Традиција у пољопривреди, прерађивачкој односно прехранбеној производњи, у виноградарству и производњи вина - Традиција стarih заната - Чланство у НАЛЕД-у - Покрivenost организованог сакупљања комуналног отпада у општини 100% - Дугогодишња традиција промоције заштите животне средине, одржавање јавног зеленила у парку и насељима - Постојећи пројекти изводљивости - Богато и разноврсно мултиетничко, културно и историјско наслеђе - Традиција туризма и гостопримства - Мастер план развоја туризма	<ul style="list-style-type: none"> - Миграција младих у иностранство - Висока незапосленост и неповољна структура незапослених - Смањена тражња - Недостатак квалификованих и висококвалифицикованих радника, низак ниво знања српског и страних језика - Недостатак индустријских грана које користе високо развијену технологију - Ситна газдинства, велики број старих и мешовитих газдинстава, застарели виногради и воћњаци - Екстензивна производња, низак принос, слаба инфраструктура и техничка опремљеност у пољопривреди - Услед нерешених проблема на каналском систему мали је проценат површина под наводњавањем, постојећа опрема за наводњавање је застарела и недовољна - Низак степен организованости производијача и недостатак покретног капитала у пољопривреди - Недовољно развијена свест становништва о предностима потрошње локално произведених производа

<ul style="list-style-type: none"> - Јаке комплементарне туристичке вредности у близини (Палић) - Богат садржај културног, спортског и манифестационог туризма - Добра заштита водених ресурса од штетних спољних утицаја - Високи степен изграђености мреже - Близина водопријемника - Изостанак индустрије са „прљавим технологијама“ - Реновирани грађевински објекти здравствене заштите - Здравствена заштита у 10 насеља - Дугогодишње искуство, јак тимски рад - Доступни природни ресурси за лечење - Постојање Стратешког плана развоја социјалне заштите општине Кањижа 2008-2012. и институција у области социјалне заштите - Сарадња између институција и локалне самоуправе, заштита особа са инвалидитетом - Јака удружења - Задруге - Волонтеризам у оквиру Црвеног крста - Сигурна финансијска подршка спорту - Велики број спортских удружења и програма - Организација локалних и међународних спортских програма - Изграђене везе са другим удружењима и институцијама - Стручна припремљеност наставника, висока култура методолошког приступа, прелазак из предшколског система образовања у школски систем без препека - Иновативност, толеранција, програми против дискриминације - Инклузивна школа, квалитетна брига о деци са посебним потребама, сопствени педагошки програми који добро функционишу - Играчке и прибор одговарајућег квалитета - Партнерство са другим институцијама и грађанством - Богат културни програмски садржај - Адекватна, оспособљена радна снага у култури, подршка од стране цивилних организација - Међународна сарадња - Адекватни материјални услови (зграда, опрема) - Развијена путна мрежа 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно развијена органска производња - Неразвијена откупна и продајна мрежа - Неквалитетан приплодни материјал у сточарству - Застарeli објекти и слаба техничка опремљеност у сточарској производњи - Слаба ефикасност подизања еколошке свести, недовољно развијена еколошка свест - Неизграђена канализациона мрежа и капацитети пречистача отпадних вода, недостатак материјалних средстава - Недостатак регулатива за коришћење алтернативних извора енергије - Стање регионалног пута М 24 - Застарелост железничке инфраструктуре - Непостојање моста за робни транспорт - Релативно застарела туристичка инфраструктура и нездовољавајућа сигнализација - Недостатак међународног маркетинга - Непостојање комплетираног туристичког производа - Непостојање атрактивних туристичких садржаја - Заостајање у развоју за конкурентским дестинацијама - Непрепознавање туризма као развојне могућности од стране локалног становништва - Недостатак стручњака у туризму - Неадекватан квалитет испоручене воде - Еколошки штетна експлоатација водених ресурса, ограниченост количина - Велика старост мреже, губици воде у мрежи - Недовољна изграђеност мреже за канализање отпадних и атмосферских вода, нејасни власнички односи - Застарелост школских зграда и континуирано погоршање стања, недовољни капацитети и мали број просторија за одрасле - Застарела опрема, недовољан број и квалитет опреме на игралиштима и у школским двориштима - Негативна демографска кретања, повећање броја деце са потешкоћама у развоју и напредовању - Недостатак специјализованих стручњака и дефектолога у образовању и пружању помоћи - Запуштеност изграђеног културног наслеђа, лоше стање домаћа културе - Финансијске потешкоће, недостатак адекватног простора за организовање
---	---

	<p>манифестација на отвореном</p> <ul style="list-style-type: none"> - Неорганизованост у културном животу - Полицентричан развој - Финансијски проблеми, високи трошкови одржавања, дотрајала опрема, проблеми у вези рентабилности и одрживости здравствене заштите и апотека - Недостатак превентивних активности - Недостатак интегрисаног информационог система - Недовољна сарадња институција, њихова недовољна подржаност - Мањак образованог кадра, недовољна опремљеност пружалача услуга у социјалној заштити - Недовољно остварен степен ренте за минералне сировине - Неадекватна инфраструктура и опремљеност спортских објеката - Недостатак финансијске подршке - Лоше стање застарелих фискултурних сала, неопремљеност - Недостатак маркетинга у спорту
Могућности	Претње
<ul style="list-style-type: none"> - Развој предузетништва заснован на традицији туризма, стварање логистичког центра, стварање бесцаринске зоне - Развој центара знања који дају подршку развоју предузетништва - Формирање окружења које инспирише предузетништво - Јавно-приватна партнерства - Развој индустриских зона - 3.212 ха пољопривредних површина у државном власништву - Доступност бесповратних средстава - Експлоатација алтернативне енергије - Појављивање регионалних и ЕУ фондова и средстава, налажење и коришћење конкурсних могућности - Искоришћавање предности микрорегије из аспекта развоја виноградарства и воћарства - Брендирање пољопривредних производа - Повећање извоза пољопривредних производа - Повећање ефикасности производње и прераде - Повећање површина под интензивним културама, искоришћавање квалитетних пространих пашњака и могућности за стварање нових рибњака - Развој еколошке свести становништва - Почетак рада регионалне депоније отпада, вршење селективног сакупљања смећа на нивоу 	<ul style="list-style-type: none"> - Одлив младих и стручних људи, - Старење популације - Превелика потрошња енергије у случају индустриских потрошача - Ограничени финансијски извори, односно недостатак обртних средстава у привреди - Участалост сушних година или честе падавине, опасност од подземних вода - Потешкоће у сточарству - Спор процес настанка огранака, неконкурентност домаћих производа - Мало обртног капитала у пољопривреди - Конкуренција других општина у привлачењу инвестиција - Недостатак европских стандарда - Појава дивљих депонија, повећање аерозагађења - Еутрофизација пијаће воде - Погоршање ситуације заштићених врста - Погрешне мере заштите животне средине услед непотпуних података - Одлив стручних кадрова туризма из општине - Недостатак поверења у општински бренд - Дугорочна неодрживост водених ресурса - Повећање цене услуга за становништво - Нерешавање отпадних вода индустрије - Поскупљање уређења урбаног простора

<p>домаћинства</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обезбеђивање материјалних средстава за изградњу канализационе мреже, мерног места и повећање капацитета пречистача отпадне воде, израда проектне документације - Обезбеђивање подстицајних средстава за коришћење алтернативних извора енергије - Рестаурација етно садржаја туризма, повећање капацитета бањског туризма, - Претварање акумулације Велебит у туристичку дестинацију - Међународни споразум са Руском Федерацијом - Обука становништва региона - Регулисање статуса реке Тисе, као међународног пловног пута - Интензивније бављење рационалним коришћењем воде, прелазак на регионалне системе водоснадбевања - Повећање квалитета испоручене воде - Заштита квалитета воде реке Тисе и ресурса подземних вода - Адекватно каналисање атмосферске воде - Интегрисано образовање - Школски аутобус, школа са капацитетом да прихвати децу са посебним потребама - Континуирано проширивање партнериства, повећање броја донатора - Даље унапређење локалних програма и услуга образовања - Учешће у еколошким и здравствено превентивним програмима и пројектима - Богато културно наслеђе - Успостављање нових међународних односа - Стручно оспособљавање и усавршавање - Израда заједничке културне стратегије - Опремљена стоматолошка и специјалистичко-консултативна служба, хитна служба која покрива терен општине Кањижа - Превентивне активности, свест грађана о здравом начину живота - Здравствени туризам - Повећање енергетске ефикасности - Развој веза са иностраним партнерима и донаторским организацијама из иностранства у социјалној заштити - Развој спортског туризма, проширивање локалних, државних, међународних спортских догађаја, грађење односа, даље унапређење спортске дипломатије, сарадња међу удружењима - Угађивање спорта у маркетинг општине - Реализација спортског музеја, спортског алманаха, инфраструктурални развој, израда 	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатак финансијских средстава - Брза промена правних прописа, повећање административних задатака - Инфраструктурни недостаци - Демографски пад у оквиру здравствене заштите - Одлазак висококвалификованог кадра, немогућност обуке и замене висококвалификованог кадра - Увећање броја социјално угрожених лица - Пад материјалних и новчаних средстава - Неодрживост пројеката - Одсељавање спортиста и стручњака - Смањење броја спортиста - изостанак спортског развоја - смањење финансијске подршке спорту
--	---

концепције	
- Проширење спортских активности за хендикепирана и лица са посебним потребама	

2. Ревидирани стратешки циљеви

2.1. Табеларни преглед

Misija	Opština Kanjiža koristi mogućnosti evropskih integracija, te je na regionalnom i pokrajinskom nivou dominantan turistički, ekonomski, kulturni centar.						
	Jaka i konkurentna privreda		Održiva zajednica i okruženje		Složno i receptivno društvo		
Prioriteti	Prioritet I Konkurentni turizam	Prioritet II Razvoj infrastrukture	Prioritet III Modernizacija poljoprivrede	Prioritet IV Otvaranje novih radnih mesta	Prioritet V Maksimalizacija energetske efikasnosti	Prioritet VI Stanovanje, renoviranje, jedinake mogućnosti	Prioritet VII Modernizacija javnih usluga
Oblasti intervencije	I.1. Razvoj usluga medicinsko zdravstvenog turizma I.2. Stvaranje okvirnih uslova za seoski i ekoturizam I.3. Turistička regija i markefiniška kampanja I.4. Uključivanje lokalnog preduzetništva I.5. Formiranje klastera I.6. Formiranje konkurenčnih turističkih proizvoda i njihovo uključivanje u međunarodnu turističku ponudu	II.1. Razvoj saobraćajne i komunalne infrastrukture II.2. Razvoj društvene infrastrukture II.3. Razvoj infrastrukture životne sredine II.4. Razvoj telekomunikacione infrastrukture II.5. Razvoj turističke infrastrukture II.6. Razvoj industrijske infrastrukture II.7. Razvoj sportske i omladinske infrastrukture	III.1. Razvoj zaduge za proizvodnju i trgovinu III.2. Razvoj malih prerađivača poljoprivrednih proizvoda III.3. Program bio-organiske i ekološke poljoprivrede III.4. Formiranje lokalnih bendoova i robnih marki III.5. Unapređivanje znanja i razvoj kapitala lokalnih poljoprivrednika III.6. Program pošumljavanja III.7. Program razvoja javne poljoprivredne infrastrukture III.8. Program razvoja modernog stočarstva	IV.1. Organizovanje i razvoj obuka van školskog sistema IV.2. Usklađivanje lokalnih mogućnosti obrazovanja i obuka sa tržištem rada IV.3. Program javnih radova na osnovi dosegnuća IV.4. Podrška delatnosti I+R+H IV.5. Podrška formiranju lokalnih klastera IV.6. Uključivanje preduzetnika u međunarodnu privredu IV.7. Podrška Spin-off preuzeća IV.8. Poriška inicijativi za izgradnju mreže partnerstva i obuke putem razvijanja procesa pisanja programa i projekata	V.1. Energetska modernizacija nekretnina u javnom vlasništvu V.2. Analiza dostupnosti alternativnih energenata, sa posebnom pažnjom na termalnu energiju V.3. Prejeda poljoprivrednog i komunalnog otpada u cilju energetske eksploatacije V.4. Analiza opravdanosti izgradnje elektrane alternativnih energenata V.5. Realizacija energetskih poslušnjaja obnovljivih izvora energenata V.6. Podrška energetske efikasnosti V.7. Smanjenje emisije ugljendioksida	VI.1. Program izgradnje objekata za izdavanje stanova VI.2. Unapređenje imućine naselja preko malih infrastrukturnih koraka VI.3. Razvoj lokalnog kulturnog života VI.4. Razvoj socijalnog i omladinskog života VI.5. Program "zelene kuće"	VII.1. Poboljšanje kvaliteta osnovnih javnih usluga VII.2. Razvoj zdravstvenih usluga VII.3. Program prevencije kriminala i bezbednost građana VII.4. Razvoj javne službe VII.5. Razvoj prevencije vanrednih situacija i upravljanja istim VII.6. Kompleksni razvojni program osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja VII.7. Razvoj sistematičnih unapređenja individualnih kompetencija u preškolskim us民间ovama VII.8. Jaka socijalna mreža VII.9. Razvoj digitalizacije i informaticke

III. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД 2018-2020. ГОДИНА

Основа за израду Акционог плана општине Кањижа је Стратегија развоја општине Кањижа, која важи за период 2011–2020., као и ревизија тог документа из 2018. године и други секторски планови које је усвојила општина.

Визија општине Кањижа гласи:

ОПШТИНА КАЊИЖА - НАШ ДОМ, БЕЗБЕДНОСТ И БУДУЋНОСТ

Приоритетне области као главни правци развоја општине утврђени основном стратегијом су: развијање инфраструктуре, максимализација енергетске ефикасности, модернизација пољопривреде, конкурентни туризам, отварање нових радних места, стварање дома и модернизација јавних услуга.

У току припреме ревизије основног документа оцењено је да могућности развоја који се крију у унапређењу туризма нису искоришћене на задовољавајућем нивоу. Потребно је да се боље користе постојећи ресурси, неопходно је увођење нових туристичких садржаја. У том циљу треба привући одговарајуће људске ресурсе, стручне и мотивисане, као и заинтересоване улагаче.

Међу пројектима Акционог плана, у табели 1. у наставку материјала ћемо наћи најважније пројекте из области туризма, који већим делом имају документациону основу или се сада припремају. На овом месту дајемо кратак преглед планираних пројеката из области туризма, који се подржавају од стране месних заједница у насељима.

Хоргош:

-Вила „Барањаи” на Камарашу је споменик културе. Реконструкција зграде и уређење околине ће значајно допринети унапређењу туризма села. Финансирање се очекује из ИПА програма, за који је предат конкурс у износу од 162 хиљада евра.

Планира се развој екотуризма, ревитализација језера Кендер, као и реконструкција старе железничке станице.

-У недавно реконструисаној Вили „Сат” предвиђају се значајни садржаји за привлачење туриста.

Ором:

-У оквиру пројекта „Миллс роут” створиће се тематски туристички пут, који ће повезати млинове у пограничној регији. У Орому ће се водити појачане промотивне активности села и унапређење инфраструктуре око ветрењаче (мобилна ограда, санитарни објекти, озвучење, информационе табле, мобилна апликација итд.). Наставиће се организовање тродневног омладинског фестивала „Ветрењача” (Malomfesztivál) и уметничког кампа с темом ветрењача, млинова и пољопривредне традиције. Уговорена вредност за МЗ Ором је 102 хиљаде евра, од тога 85% чини оквир донације.

-Предвиђа се потпуна реконструкција ветрењаче и опремање за потребе организовања изложби, приредби и других друштвених активности.

-У плану је изградња еко села на подручју хиподрома (решавање правног статуса хиподрома итд).

Трешњевац:

-Планира се даљи развој спомен парка, реконструкција скулптура на Чаковој хумки као и изградња прилазног пута и паркиралишта. Потребно је да се изгради расвета око споменика и приступ интернету. Укупна вредност ових улагања је близу 148 хиљ. евра. Постоји идеја за припрему планова за ревитализацију старе традиције бањског туризма.

Тотово Село:

- приоритети су изградња фискултурне сале, фудбалског терена са вештачком травом и наставак мини сканзена.

У насељима се одржавају манифестације, које су веома посебене од стране заинтересованих (нпр. Фестивал трактора у Трешњевцу, у Адорјану Традиционални фестивал хурке и кобасице, Међународни фестивал ружа и цвећа у Тотовом Селу, Национално такмичење у кувању у Малим Пијацама итд.).

На форумима грађана у месним заједницама посебан нагласак је стављен на унапређење следеће комуналне инфраструктуре:

- У Велебиту се предвиђа поправка коловоза у појединим улицама.

-У Мартоношу се планира реконструкција етно куће и поправка уличних коловоза.

- Кањижа: поправка и проширење коловоза у улици Личка, уређење околине пијаце, изградња паркиралишта, одржавање улице Сибињанин Јанка и одржавање коловоза у улици Венац бањски.

- За насеље Ором, због изградње Регионалног центра за управљање отпадом, је веома важно да се изгради пут Ором-Чантавир, као и досад неизграђени део пута Сента- Суботица. Грађани су на форуму истакли и значај изградње повезног пута Ором- Мале Пијаце.

- У Трешњевцу и Тотовом Селу су указали на значај појачаног одржавања пута Трешњевац- Тотово Село- Долине- Ором од стране НИС-Нафтагаса, услед радова на експлоатацији нафте и гаса. Дата је идеја за изградњу заобилазног пута и припрему планова за изградњу моста за теретни саобраћај близу Адорјана. Постоје захтеви за изградњу уличних путева, који су обухваћени програмом месног самодоприноса, као и реконструкцију мртвачнице и пијачног трга.

- У Хоргошу постоји потреба за изградњом хале за спортове, асфалтирањем улице Гардоњи Гезе и Гробљанске, за изградњом тротоара у више улица, јавног тоалета итд.

- Адорјан: реконструкција Дома културе, појачано одржавање асфалтног коловоза приступног пута из правца Кањиже, адаптација зграде бивше Земљорадничке задруге, израда пројекта бушења новог бунара за водоснабдевање, изградња фудбалског игралишта са помоћним зградама, обезбеђивање инфраструктурних услова у индустријској зони.

- У Малим Пијацама предлажу се развојни планови у вези унапређења инфраструктуре вашара и етно куће.

С тим у вези извршена је корекција приоритетних области у Акционом плану 2018-2020. и утврђен је следећи број пројектата:

- I. Конкурентни туризам: 6 пројекта
- II. Развијање инфраструктуре: 30 пројекта
- III. Модернизација пљоопривреде: 10 пројекта
- IV. Отварање нових радних места: 2 пројекта
- V. Максимализација енергетске ефикасности: 3 пројекта
- VI. Становање, реновирање, једнаке могућности: 9 пројекта
- VII. Модернизација јавних услуга: 7 пројектата

Табела 1. Приоритет: Конкурентни туризам

Ред. бр.	П	М/Ц	Назив пројекта	Укупна вредност пројекта у евру	Учешће општине %	Средства из других извора %	Планирани рокови реализације	Напомена
1.	1.	6.	Изградња спортско-рекреативног и wellness центра у Кањижи	8.000.000		100	2019-2022.	Учешће приватног капитала
2.	1.	4.	Изградња хотела	7.000.000	-	100	2020 -2023.	Смештајни капацитет за 110 особа
3.	1.	2.	Изградња мини шканзена са арборетумом - део	340.000	10	90	Наставља се	У Тотовом Селу
4.	1.	2.	Унапређење спомен парка у Трешњевцу (Чакова хумка)	65.000	10	90	2019.	Трешњевац
5.	1.	3.	“Mills Route”- путеви млинова	102.000	15	85	2018.	ИПА пројекат Ором
6.	1.	6.	Реконструкција виле Барања на Камарашу у Хоргошу	162.000	15	85	2018.	ИПА пројекат
			Укупно:	15.669.000				

Табела 2.Приоритет: Развијање инфраструктуре

Ред. бр.	П	М/Ц	Назив пројекта	Укупна вредност пројекта у еур	Учешће општине %	Средств а из др. извора %	Планирани рокови реализације	Напомена
7.	2.	1.	Изградња савременог коловоза у улицама насељених места општине Кањижа	1.200.000	10	90	Наставља се	У 2018.: Изградња коловоза у улици Подрума у Хоргошу, - улице Личка, Саве Текелије у Кањижи -Велебит -Виноградска у Трешњевцу, 2019.-2020.: - Алмаши Гabora у Тотовом Селу итд.
8.	2	1.	И. Фазе обилазнице око Кањиже од км 0+000,00 до км 5+082,65: израда главног пројекта и почетак изградње	2.500.000	10	90	Наставља се	2019.саобраћајни прикључци обилазног пута Кањижа Извори: Република Србија, Управа за капитална улагања, Буџет општине
9.	2	1.	Појачано одржавање општинског пута ОП 6 -деоница Тотово Село-Долине	620.000	10	90	2020.	Уз подршку НИС наставити реконструкцију до Орома
10	2	1.	Рехабилитација општинског пута ОП3 од центра Мартоноша до регионалног пута	790.000	10	90	Наставља се	
11.	2	1.	Реконструкција аутобуских стајалишта	300.000	10	90	Наставља се	2018.:Ором, Зимоњић
12.	2	6.	Блок ВИИИ-Кањижа Изградња асфалтног коловоза у деловима улица Фехер Ференца,	160.000	10	90	Наставља се	
13.	2	7.	Изградња	2.475.000	10	90	2020.	2.400м2, капацитет

			смештаја за омладину/Дома за ученике					120 лица
14.	2	3.	Изградња и адаптација Музичке школе у Кањижи	20.000	10	90	2018.	
15.	2.	3.	Санација културних домаћинастела	280.000	10	90	2018-2020.	-Цнеса, Дом уметности Кањижа - Санација Дома културе у Мартоношу, Адорјану, итд.
16.	2.	3.	Обнова здравствених објеката на територији општине Кањижа	300.000	10	90	У току	Уз подршку од 90% средства Управе за капитална улагања Хоргош, Мале Пијаце, Трешњевац и др.
17.	2	1.	Снабдевање водом и развој хидротехничке инфраструктуре на подручју пограничног слива	1.900.000	15	85	2018-2020.	ИНТЕРРЕГ-ИПА ЦБЦ : ЕУ Развој уређаја и повећање капацитета уређаја за пречишћавање отпадних вода
18.	2	1.	Реконструкција водоводне мреже, замена цеви, Уклањање арсена и гвожђа из пијаће воде	300.000	10	90	Наставља се	Мале Пијаце
19.	2.	6.	Изградња устава и пумпне станице на делу улива атмосферских вода у канал К-ИХ-О	350.000	10	90	2020.	Блок ВИИИ у Кањижи
20.	2.	1.	Повећање броја бунара за пијаћу воду	60.000	10	90	2018-2020.	Адорјан, Велебит
21.	2.	7.	Санација и	97.000	10	90	У току	Адаптација објекта

			адаптација затвореног спортског објекта					Партизан, Кајакашки клуб
22.	2	3.	Изградња летње позорнице –еко бина	100.000	10	90	2019.	Између две долме, према штранду
23.	2	4.	Ревитализација парка природе Камараш-Хоргош	667.500	10	90	У току	
24.	2.	3.	Улагања за реконструкцију обданишта	60.000	10	90	У току	Замена столарије у обданишту Маслачак, Наши бисери
25.	2.	3.	Санација објекта образовања	430.000	10	90	У току	Хоргош, Кањижа Извори: Управа за капитална улагања, Буџет општине
26.	2.	1.	Проширење капацитета постројења за прераду воде за пиће у Малим Пијацама	110.000	10	90	2018.	Уз подршку републичких средстава
27.	2.	1	Изградња водовода Мале Пијаце-Носа	52.000	10	90	2018.	
28.	2.	4	Изградња бициклистичких стаза	285.000	10	90	Наставља се	Хоргош, Панон 8, око акумулације Велебит, у Трешњевцу
29.	2.	3.	Одржавање градске куће и других објеката	130.000	10	90	Наставља се	Зграде месних заједница Адорјан
30.	2.	6	Инфраструктурно опремање индустријских зона у општини	800.000	10	90	Наставља се 2018 - 2019.	Завршетак инфраструктуре у Хоргошу, Блок 8, Кањижа
31.	2.	3.	Изградња комплетног фудбалског терена од вештачке траве у Тотовом Селу	250.000	10	90	2019.	
32.	2.	3.	Изградња физкултурне сале и опремање са потребним	950.000	10	90	2020.	

			реквизитима у Тотовом Селу					
33.	2	4.	Ревитализација Народног парка и санација и реконструкција “Вигадо”-а	650.000	10	90	2020.	
34.	2	1.	Вишенаменска акумулација за водене спортиве	100.000		100	2020.	
35.	2	3.	Пројекти Бање Кањижа -Адаптација објекта Аквамарин за кретање особа са инвалидитетом, -обнове и проширења -проширење хала за спортиве	1.000.000		100	2020.	
36.	2	7	Припрема проектно- техничке документације за изградњу олимпијског базена и др. објекте	10.000	10	90	2020	
			Укупно	16.946.500				

Табела 3. Приоритет: Модернизација пољопривреде

Ред. бр.	П	М/Ц	Назив пројекта	Укупна вредност пројекта у евр	Учешће општин е %	Средства из др. извора %	Планирани рокови реализације	Напомена
37	3	5.	Едукација пољопривредних производија ради повећања додатне вредности њихових производа применом нових технологија	50.000	100		У току је	
38	3	6.	Програм оснивања нових шума и ветрозаштитних	80.000	100			Средства закупа пољопри- вредног

			појасева					земљишта
39	3	2.	Промоција и подршка пројектима дораде, прераде и пласирања примарних пољопривредних производа са додатном вредношћу	400.000	10	90	У току је	
40	3	8.	Програм повећања сточног фонда - набавка квалитетних приплодних грла	100.000	100			Буџетски фонд за развој пољопривре-де општине Кањижа
41.	3	1.	Подршка оснивању земљорадничке задруге пољопривредних производијача који производе примарне производе са додатном вредношћу	20.000	10	90		
42	3	7	Програм финансирања одржавања и изградње канала за одводњавање и наводњавање	340.000	100			Средства закупа пољопри-вредног земљишта
43.	3	7	Програм израде пројекта нових канала: "Траћик", "Магистрални канал Ада", и "Шест путева"	93.000	100			Средства закупа пољопри-вредног земљишта
44	3	5.	Програм подршке набавке опреме за наводњавање	150.000	100			Буџетски фонд за развој пољопри-вреде општине

								Кањижа
45	3	2.	Програм опремања прерађивачких капацитета малих пољопривредних производа	30.000	100			Буџетски фонд за развој пољопри-вреде општине Кањижа
46	3	7.	Ревитализација атарских путева	400.000	100		Наставља се	Средства закупа пољопри-вредног земљишта
			Укупно:	1.663.000				

Табела 4. Приоритет: Отварање нових радних места

Ред. бр.	П	М/Ц	Назив пројекта	Укупна вредност пројекта у еур	Учешће општине %	Средства из др. извора %	Планирани рокови реализације	Напомена
47.	4	6.	Промоција инвестиционих потенцијала општине (израда и имплементација маркетинг стратегије, учешће на сајмовима, брошуре, банери,....)	8.000		100	Наставља се	Реализација из конкурсних средстава
48.	4	1.	Едукативно иновативни центар (бизнес инкубатор) Подстицање предузетничке свести путем омогућавања приступа сервисима за развој предузетничких вештина и тренинга	14.000		100	Наставља се	
			Укупно:	22.000				

Табела 5. Приоритет: Максимализација енергетске ефикасности

Ред. Бр.	П	М/Ц	Назив пројекта	Укупна вредност пројекта у еур	Учешће општине %	Средства из др. извора %	Планирани рокови реализације	Напомена
49	5	1.	Измештања канала К-ИХ-0 у зони Кереш ИИИ	300.000	10	90	Наставља се	
50	5	1.	Изградња уређаја за пречишћавање отпадних вода (Хоргош, Кањижа, Мартонош, Трешњевац) и повезивање у насељеним местима секундарне и примарне мреже Израда главног пројекта централног повезног крака канализације отпадних вода Мали Песак-Мале Пијаце-Велебит-Трешњевац	10.500.000	10	90		
51	5	3	Санација дивљих депонија	10.000	10	90	Наставља се	
			Укупно:	10.810.000				

Табела 6. Приоритет: Становање, реновирање, једнаке могућности

Ред. бр..	П	М/Ц	Назив пројекта	Укупна вредност пројекта у еур	Учешће општине %	Средства из др. извора %	Планирани рокови реализације	Напомена
52	6	3	Формирање мреже мултифункционалних интегрисаних друштвених центара (Повезивање сеоских мултифункционалних	50.000	10	90	2019.	

			центара)					
53.	6	3.	Афирмација спортско-рекреативних програма за децу са менталним и телесним болестима	20.000	10	90	Наставља се	
54.	6	3.	Програмска подршка иновативног културног сваралаштва	150.000	10	90		
55.	6	4	Афирмација женског спорта и рекреације на територији општине Кањижа	20.000	10	90	Наставља се	
56.	6	5	Развијање интелектуалних и културних, друштвених односно креативних особина преко разних манифестација (очување традиционалних вредности у функцији емоционалног развоја деце и омладине; упознавање младих са природним реткостима и вредностима нашег окружења, као и дизање свести у погледу заштите животне средине)	50.000	10	90	Наставља се	
57.	6	4	Унапређење рада омладинског центра	25.000	10	90	Наставља се	
58.	6	6	Обезбеђивање даљег функционисања	40.000	100			

			дневних боравака за децу и ОСИ на територији општине					
59.	6	6.5.	Унапређење школског спорта и рекреације у општини Кањижа	20.000	10	90	Наставља се	
60.	6	6.5.	Кампања за пропагирање породичних вредности и здравог начина живота	20.000	10	90	Наставља се	
			Укупно:	395.000				

Табела 7. Приоритет: Модернизација јавних услуга

Ред. бр.	П	М/Ц	Назив пројекта	Укупна вредност пројекта у еур	Учешће општине %	Средства из других извора %	Планирани рокови реализације	Напомена
61.	7	1.	Праћење стања животне средине успостављањем система мониторинга	38.000	10	90	Наставља се	
62.	7	1.	План развоја заштићених природних добара на територији општине Кањижа	15.000	10	90	Наставља се	
63	7	1.	Развој људских ресурса у општинској управи; доквалификација запослених (курс страног језика за запослене, курс информатике за запослене)	25.000	10	90	Наставља се	

64	7	1	Водич кроз општинску управу и развијање службног центра (приступ лицима са инвалидитетом)	100.000	10	90	2020.	
65	7	2.	Развој медицинске технологије стручне опреме	100.000	10	90		
66	7	2	Санација возног парка - набавка возила	100.000				
67	7	6	Развијање компетенција наставника у Потиском региону	100.000			Наставља се	
			Укупно:	478.000				

IV. ФИНАНСИЈСКИ И ИМПЛЕМЕНТАЦИОНИ ОКВИР

Процењена вредност свих пројекта у Акционом плану општине Кањижа за период 2018-2020. износи 45.983.500 евра.

Акциони план захтева значајна средства, која општина Кањижа само са властитим буџетским средствима, без додатних средстава, не може да реализује. Рачуна се на средства по основу разних конкурса из буџета Републике Србије, Аутономне покрајине Војводине, Европске уније, а и на кредите, финансијске изворе из јавно-приватног партнериства и средства приватног капитала.

Имплементација плана је задатак локалне самоуправе и за појединачне пројекте су одговорни именовани координатори пројекта.

Партнерски савет за израду ревизије Стратешког плана општине Кањижа 2011-2020. и Акционог плана за период 2018-2020. има задатак да након усвајања ревидираног документа предлаже мере и активности, које је потребно предузети на имплементацији стратегије.

Предлаже се израда евалуације на нивоу Акционог плана од стране независног субјекта крајем 2019. године у оквиру припрема за израду новог стратешког документа.